

SOCIÁLNÍ SLUŽBY

BARBORA JECHOVÁ

KDO MŮŽE PRACOVAT V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

**a jaké jsou na něho kladeny kvalifikační
předpoklady?**

A) SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK

§ 1 odst. 2 ZSS

ZSS upravuje předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka, pokud vykonává činnost:

- v sociálních službách nebo
- podle zvláštních právních předpisů
 - při pomoci v hmotné nouzi,
 - v sociálně-právní ochraně dětí,
 - ve školách a školských zařízeních,
 - u poskytovatelů zdravotních služeb,
 - ve věznicích,
 - v zařízeních pro zajištění cizinců,
 - v azylových zařízeních.

SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK

§ 109 a § 110 ZSS

- plná svéprávnost,
- bezúhonnost (ve smyslu § 79 odst. 2 a 3 ZSS),
- zdravotní způsobilost (praktický doktor, poskytovatel pracovnělékařských služeb),
- odborná způsobilost podle § 110 ZSS (změna od 1. 1. 2017),

- další vzdělávání v minimálním rozsahu 24 hodin ročně (obnovování, upevňování a doplňování kvalifikace) - **§ 111 ZSS**
- specializační vzdělávání na VŠ a VOŠ (navazující studium), kurzy s akreditovaným programem, odborné stáže, účast na školicích akcích (max. 8h), účast na konferencích (max. 8h),

SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK - § 109 ZSS

- vykonává sociální šetření,
- zabezpečuje sociální agendy včetně řešení sociálně právních problémů v zařízeních poskytujících služby sociální péče,
- sociálně právní poradenství,
- analytickou, metodickou a koncepční činnost v sociální oblasti,
- odborné činnosti v zařízeních poskytujících služby sociální prevence,
- depistážní činnost,
- poskytování krizové pomoci,
- sociální poradenství a sociální rehabilitace,
- zjišťuje potřeby obyvatel obce a kraje,
- koordinuje poskytování sociálních služeb

ODBORNÁ ZPŮSOBILOST SOCIÁLNÍCH PRACOVNÍKŮ PODLE § 110 ZSS

změna od 1. 1. 2017 - zvýšení kvalifikačních předpokladů

- **vyšší odborné vzdělání** získané absolvováním vzdělávacího programu akreditovaného podle zvláštního právního předpisu v oborech vzdělání zaměřených na sociální práci a sociální pedagogiku, sociální pedagogiku, sociální a humanitární práci, sociální práci, sociálně právní činnost, charitní a sociální činnost,
- **vysokoškolské vzdělání** získané studiem v bakalářském, magisterském nebo doktorském studijním programu zaměřeném na sociální práci, sociální politiku, sociální pedagogiku, sociální péči, sociální patologii, právo nebo speciální pedagogiku, akreditovaném podle zvláštního právního předpisu,

+ § 120 odst. 11 a 12 ZSS:

- zaměstnanec, který činnost k 1. 1. 2007 vykonával a nesplňoval nově kvalifikační předpoklady, musel si je doplnit ve lhůtě (neplatí pro zaměstnance starší 50 let):
 - 7 let, pokud nezískal střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru sociálně právním,
 - 10 let, pokud získal střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru sociálně právním.
- Přechodná ustanovení:
 - čl. II bod 6 změnového zákona 206/2009 Sb. (účinnost 1. 7. 2009): Odbornou způsobilostí k výkonu povolání sociálního pracovníka u zaměstnance, který ke dni účinnosti tohoto zákona vykonával činnost sociálního pracovníka, je absolvování akreditovaných vzdělávacích kurzů v oblastech uvedených v § 110 odst. 4 písm. a) a b) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění účinném ode dne účinnosti tohoto zákona, v rozsahu nejméně 200 hodin, za podmínky, že získal přede dnem účinnosti tohoto zákona nejméně 10 let praxe při výkonu činnosti sociálního pracovníka a absolvoval před tímto dnem rekvalifikační kurz zaměřený na činnost sociálního pracovníka akreditovaný Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy; tento zaměstnanec je povinen absolvovat akreditované vzdělávací kurzy ve stanoveném rozsahu do 31. prosince 2013.
 - čl. II bod 7 změnového zákona 206/2009 Sb. (účinnost 1. 7. 2009): absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu pro pracovníky v sociálních službách podle § 116 odst. 5 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění účinném ode dne účinnosti tohoto zákona, se nevyžaduje u zaměstnance narozeného přede dnem 1. ledna 1957, pokud přede dnem účinnosti tohoto zákona získal nejméně 2 roky praxe při výkonu činnosti pracovníka v sociálních službách.
 - čl. II bod 7 změnového zákona č. 313/2013 Sb. (účinnost 4. 10. 2013): Odborná způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka získaná podle § 110 odst. 4 písm. c) nebo d) zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném přede dnem 1. ledna 2017, se považuje za splněnou i po tomto dni.

SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK – PLAT (VEŘEJNÝ SEKTOR, mimo „úředníky“)

nařízení vlády č. 341/2017 Sb. ve znění nařízení vlády č. 603/2020 Sb. – příloha č. 2

Stupeň	Praxe	8. třída	9. třída	10. třída	11. třída	12. třída	13. třída
1	do 1 roku	22980	24800	26730	28920	31180	33660
2	do 2 let	23790	25670	27670	29940	32290	34900
3	do 4 let	24640	26580	28680	31040	33480	36160
4	do 6 let	25510	27520	29700	32120	34640	37440
5	do 9 let	26430	28490	30770	33280	35900	38790
6	do 12 let	27360	29480	31850	34480	37200	40190
7	do 15 let	28350	30560	32990	35700	38540	41640
8	do 19 let	29350	31660	34180	37010	39920	43160
9	do 23 let	30380	32770	35400	38330	41380	44700
10	do 27 let	31490	33960	36690	39710	42880	46350
11	do 32 let	32630	35190	38020	41110	44430	48010
12	nad 32 let	33810	36450	39410	42630	46040	49780

B) PRACOVNÍK V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

§ 115 odst. 1 písm. b) a § 116 ZSS

- plná svéprávnost,
- bezúhonnost (ve smyslu § 79 odst. 2 a 3 ZSS),
- zdravotní způsobilost (praktický doktor, poskytovatel pracovnělékařských služeb),
- odborná způsobilost podle § 116 odst. 5 ZSS,
- další vzdělávání v minimálním rozsahu 24 hodin ročně (obnovování, upevňování a doplňování kvalifikace) - **§ 116 odst. 9 ZSS.**

PRACOVNÍK V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH VYKOVÁVÁ - § 116 ODS. 1 ZSS

- **a) přímou obslužnou péčí** o osoby v ambulantních nebo pobytových zařízeních sociálních služeb spočívající v nácviku jednoduchých denních činností, pomoci při osobní hygieně a oblékání, manipulaci s přístroji, pomůckami, prádlem, udržování čistoty a osobní hygieny, podporu soběstačnosti, posilování životní aktivizace, vytváření základních sociálních a společenských kontaktů a uspokojování psychosociálních potřeb,
- **b) základní výchovnou nepedagogickou činnost** spočívající v prohlubování a upevňování základních hygienických a společenských návyků, působení na vytváření a rozvíjení pracovních návyků, manuální zručnosti a pracovní aktivity, provádění volnočasových aktivit zaměřených na rozvíjení osobnosti, zájmů, znalostí a tvořivých schopností formou výtvarné, hudební a pohybové výchovy, zabezpečování zájmové a kulturní činnosti,
- ...

PRACOVNÍK V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH VYKOVÁVÁ - § 116 ODSŤ. 1 ZSS

- **c) pečovatelskou činností** v domácnosti osoby spočívající ve vykonávání prací spojených s přímým stykem s osobami s fyzickými a psychickými obtížemi, komplexní péči o jejich domácnost, zajišťování sociální pomoci, provádění sociálních depistáží pod vedením sociálního pracovníka, poskytování pomoci při vytváření sociálních a společenských kontaktů a psychické aktivizaci, organizační zabezpečování a komplexní koordinování pečovatelské činnosti a provádění osobní asistence,
- **d) pod dohledem sociálního pracovníka činností** při základním sociálním poradenství, depistážní činnosti, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, činnosti při zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, činnosti při poskytování pomoci při uplatňování práv a oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

ODBORNÁ ZPŮSOBILOST PRACOVNÍKŮ V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH PODLE § 116 Odst. 5 ZSS

- **přímá obslužná péče:** základní vzdělání nebo střední vzdělání a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu (AKK nepotřebuje ošetřovatel; ten, kdo splňuje podmínky na sociálního pracovníka; ten, kdo má středoškolské vzdělání ve vymezených oborech);
 - **základní výchovná nepedagogická činnost:** střední vzdělání s výučním listem nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu (AKK nepotřebuje ergoterapeut, ; ten, kdo splňuje podmínky na sociálního pracovníka; ten, kdo má středoškolské vzdělání ve vymezených oborech);
 - **pečovatelská činnost:** základní vzdělání, střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem, střední vzdělání s maturitou nebo vyšší odborné vzdělání a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu (AKK nepotřebuje ošetřovatel; ten, kdo splňuje podmínky na sociálního pracovníka; ten, kdo má středoškolské vzdělání ve vymezených oborech);
 - **pod dohledem sociálního pracovníka:** základní vzdělání, střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem, střední vzdělání s maturitní zkouškou nebo vyšší odborné vzdělání a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu (AKK nepotřebuje ten, kdo splňuje podmínky na sociálního pracovníka).
-
- **§ 116 odst. 7 ZSS:** je třeba splnit do 18 měsíců ode dne nástupu zaměstnance do zaměstnání (do té doby pod dohledem odborně způsobilého pracovníka)
 - **§ 120 odst. 13** - zaměstnanec, který k 1. 1. 2017 vykonával činnost, k níž nyní potřebuje doplnění AKK, musí si jej doplnit do 2 let (do 31. 12. 2018)

PRACOVNÍK VSS – PLAT (VEŘEJNÝ SEKTOR)

nařízení vlády č. 341/2017 Sb. ve znění nařízení vlády č. 603/2020 Sb. – příloha č. 2

Stupeň	Praxe	3	4	5	6	7	8	9
1	do 1 roku	15880	17070	18390	19770	21300	22980	24800
2	do 2 let	16410	17670	19050	20460	22060	23790	25670
3	do 4 let	16980	18260	19690	21180	22820	24640	26580
4	do 6 let	17570	18880	20380	21930	23630	25510	27520
5	do 9 let	18180	19550	21070	22700	24480	26430	28490
6	do 12 let	18790	20210	21820	23480	25330	27360	29480
7	do 15 let	19440	20940	22570	24300	26200	28350	30560
8	do 19 let	20110	21640	23380	25150	27120	29350	31660
9	do 23 let	20810	22410	24180	26060	28100	30380	32770
10	do 27 let	21550	23200	25060	26980	29080	31490	33960
11	do 32 let	22290	24010	25950	27930	30130	32630	35190
12	nad 32 let	23090	24830	26870	28930	31200	33810	36450

SOCIÁLNÍ PÉČE

(SOCIÁLNÍ PRACOVNÍCI, PRACOVNÍCI V SS)

- MZDA (SOUKROMÝ SEKTOR – ZARUČENÁ MZDA)

Skupina prací	Platová třída	Kč/hodinu	Kč/měsíc
1.	1. a 2.	90,50	15 200
2.	3. a 4.	99,90	16 800
3.	5. a 6.	110,30	18 500
4.	7. a 8.	121,80	20 500
5.	9. a 10.	134,40	22 600
6.	11. a 12.	148,40	24 900
7.	13. a 14.	163,90	27 500
8.	15. a 16.	181,00	30 400

C) MANŽELŠTÍ A RODINNÍ PORADCI

§ 115 odst. 1 písm. e) a 116a odst. 1 ZSS

- vysokoškolské vzdělání
 - jednooborová psychologie, nebo
 - magisterský obor humanitního zaměření + postgraduální výcvik v metodách manželského poradenství a psychoterapie, nebo psychoterapeutický výcvik akreditovaný ve zdravotnictví v minimálním rozsahu 400 hodin

D) DALŠÍ PRACOVNÍCI

1. zdravotničtí pracovníci - § 115 odst. 1 písm. c) a 117 ZSS

- podmínky dle zákona o zdravotnických pracovnících (o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta)

2. pedagogičtí pracovníci - § 115 odst. 1 písm. d) a 117 ZSS

- podmínky dle zákona o pedagogických pracovnících

3. další specializovaní pracovníci, kteří přímo poskytují soc. služby - § 115 odst. 1 písm. e) a 116a odst. 2 ZSS

- vysokoškolské vzdělání

4. dobrovolníci - § 115 odst. 2 ZSS

- podmínky dle zákona o dobrovolnické službě

**DRUHY, FORMY
A ZAŘÍZENÍ
SOCIÁLNÍCH SLUŽEB**

DRUHY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB - § 32 ZSS

- a) sociální poradenství
- b) služby sociální péče
- c) služby sociální prevence

FORMY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB - § 33 ZSS

- pobytové
- ambulantní
- terénní

ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

§ 34 ZSS - výčet

§ 35 ZSS - základní a fakultativní činnosti

§ 37 - 70 ZSS - popis jednotlivých zařízení a služeb

**REGISTRACE
SOCIÁLNÍCH SLUŽEB**

REGISTRACE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

§ 78 - 84 ZSS

O registraci sociální služby rozhoduje:

- krajský úřad příslušný podle místa trvalého nebo hlášeného pobytu fyzické osoby nebo sídla právnické osoby, popřípadě podle umístění organizační složky zahraniční právnické osoby na území České republiky;
- ministerstvo v případě, že zřizovatelem poskytovatele sociálních služeb je ministerstvo

REGISTR POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

§ 85 - 87 ZSS

[Elektronická podoba](#) (správcem je MPSV)

**STANDARDY
SOCIÁLNÍCH SLUŽEB**

STANDARDSY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

- závazné od: 1. 1. 2007
- definované v: příloze č. 2 k vyhlášce č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách
- dostupné [zde](#)
- **§ 88 písm. h) ZSS:** povinnost poskytovatele SS dodržovat standardy
- **§ 97 - 99 ZSS:** dodržování kontroluje inspekce poskytování sociálních služeb (MPSV)
- **§ 38 vyhlášky č. 505/2006 Sb.:** hodnocení plnění standardů se provádí bodováním

**NESPOKOJENOST SE SOCIÁLNÍ
SLUŽBOU?**

STÍŽNOSTI INSPEKCE KONTROLA SOUDNÍ ŘEŠENÍ SPORŮ

nespokojený podává...

ŘEŠENÍ SPORŮ I

1. POSKYTOVATEL SS (stížnost)

- **§ 88 písm. e) ZSS**
- nejrychlejší,
- povinnost poskytovatele SS zpracovat vnitřní pravidla pro podávání a vyřizování stížností na roveň služeb, a to ve formě srozumitelné pro všechny osoby

2. ZŘIZOVATEL SS (stížnost)

3. INSPEKCE POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (podnět)

- **§ 97 - 99 ZSS**
- veřejná hloubková kontrola (dle plánu kontrol nebo na základě podnětu)
- kontrola dodržování standardů kvality sociálních služeb
- vykonává [MPSV](#)
- v případě nesouhlasu se postupem inspekce může její postup prošetřit VOP
- [infoletáky MPSV](#)

ŘEŠENÍ SPORŮ II

4. KONTROLY ORGÁNEM, KTERÝ ROZHODL O REGISTRACI SS (TYPICKY KRAJSKÝM ÚŘADEM) (podnět)

- **§ 82a a § 82b ZSS**
- kontrola splnění/dodržení podmínek registrace

5. SYSTEMATICKÉ NÁVŠTĚVY VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV (podnět)

- **§ 1 odst. 3 a 4 ZVOP**
- dle plánu návštěv (jeho sestavení mohou ovlivnit individuální podněty)
- [infoleták k oprávnění VOP](#), [mapa navštívených zařízení](#)
- souhrnné zprávy: [DOZP](#) (2020), [neregistrovaná zařízení](#) (2015), [domovy pro seniory a DZV](#) (2015)
- VOP nemůže řešit přímo vztah mezi poskytovatelem SS a klientem

6. SOUDNÍ ŘEŠENÍ SPORU MEZI POSKYTOVATELEM SS A KLIENTEM (žaloba)

- nejzazší řešení
- řešení rozporů vyplývajících z uzavřené smlouvy mezi poskytovatelem SS a klientem (např. o platnost výpovědi, o peněžitém plnění,...)

POZOR NA...

...NEREGISTROVANÁ ZAŘÍZENÍ SS

– ubytovací zařízení poskytující péči bez oprávnění

- [souhrnná zpráva VOP](#)
- [COVID a neregistrovaná zařízení](#)

častá chyba: ...ROZDÍL MEZI OSOBNÍM ASISTENTEM A ASISTENTEM PEDAGOGA

AP

- zaměstnanec školy (nemá nic společného se SS)
- plat od školy
- pro třídu

OA

- sociální služba (hrazen klientem z jeho zdrojů, např. i z příspěvku na péči)
- soukromoprávní vztah mezi OA a klientem
- pro jednotlivce

UŽITEČNÉ ODKAZY

[Stručný průvodce ZSS](#) (pozor - informace aktuální k 1. 1. 2007 - změny zejména v příspěvku na péči)

[Desatero dobré praxe sociální práce při řešení nepříznivé sociální situace](#)

[Letáky VOP k vybraným životním](#)

[Portál MPSV k sociálním službám](#)

POUŽITÉ ZKRATKY

SS - sociální služba/y

VOP - veřejný ochránce práv

MPSV - Ministerstvo práce a sociálních věcí

ZSS - zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

ZVOP - zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů

AP - asistent pedagoga

OA - osobní asistent